

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ”

гр. Велико Търново, ул. „Освобождение” № 29
тел. 0877948282 – директор, 062/63-14-42 – зам.-директор, канцелария
e-mail: ouslaveikovvt@prsvt.org; www.ouslaveikov.weebly.com

УТВЪРЖДАВАМ:.....
ДАНКА БОРИСОВА
ДИРЕКТОР НА ОУ “П. Р. СЛАВЕЙКОВ“
ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО

**ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА
РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

2020/2021 учебна година

**Приета на заседание на педагогическия съвет
на 14.09.2020 година**

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

Програмата на ОУ ”П. Р. Славейков”, гр. В. Търново, кореспондира с темата за приобщаващото образование като образователен стандарт и е важна част от ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Законът осигурява възможности за гарантиран, съобразен с индивидуалните потребности на учениците достъп до обучение, възпитание и социализация. В този смисъл се явява инструмент за превенция на отпадането от училище, идентифициране, развитие и удовлетворяване на таланти, интереси и потребности на учениците, осигуряване на специализирана помощ при подготовката им и максимално оползотворяване на свободното им време.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. гарантиране правото на всеки ученик на достъп до училище, най-близо до неговото местоживееене, и правото му на качествено образование;
2. гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед вероятността от възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
4. приемане и зачитане уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които училището трябва да отговори по подходящ начин, така че ученикът да развие максимално своя потенциал;
5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването, и при участието им в дейността на училището;
6. системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;
7. сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и общността;

8. намаляване влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;

9. нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;

10. гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

При изработване на програмата бяха взети предвид и изводите в Заключения на Съвета на Европа относно ролята на културата в борбата с бедността и социалното изключване (2010/С 324/03) и Заключения на Съвета от 18 ноември 2010 година относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване.

Приемаме, че достъпът, участието и възпитанието в областта на културата и спорта може да играят важна роля в борбата с бедността и социалното изключване, за насърчаване на по-широко социално приобщаване, като благоприятстват личностното развитие.

1. Необходимост от училищна програма

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането.
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местоживеенето и др.).

2. Мисия и визия на училището по отношение на превенция на отпадане

1. Мисия на училището:

- ✓ Залагаме на иновационни подходи и пълноценно сътрудничество.
- ✓ Поставяме в центъра ученика, неговите потребности, заложи и се ангажираме да му създадем спокойна среда, в която той да придобива нови компетентности и да разкрива своята креативност.
- ✓ Изграждаме личности с нагласа за учене през целия живот, които са адаптивни и способни да общуват помежду си, които са отговорни към себе си и другите, свободомислещи, толерантни към различните и успешно реализиращи се.

2. Визия на училището:

- ✓ подкрепа и стимулиране на учениците, включително със специални образователни потребности, и поставянето им в центъра на учебния и извънучебния процес;
- ✓ изграждане на конкурентна образователна и възпитателна среда, която насърчава и подкрепя всяка отделна личност в нейния стремеж към творческо развитие и изява;
- ✓ постоянно усъвършенстване професионалните умения на педагогическите специалисти.

3. Цели на училището:

- ✓ качествени и отговарящи на европейските тенденции образование, възпитание и социализация, даващи възможност на учениците да се развиват и реализират като отговорни, грижовни и активни граждани;
- ✓ развитие и издигане нивото на преподаване за утвърждаване престижа на педагогическите специалисти и училището като институция;
- ✓ поддържане на обществената значимост на училището чрез постигане на висока резултатност в обучението;
- ✓ проектно базирано обучение;
- ✓ иновативност и интерактивност;
- ✓ утвърждаване на чувство за принадлежност и отговорност;
- ✓ използване на информационни и комуникационни технологии;

- ✓ прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на ученика като партньор в образователния процес;
- ✓ формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст.

3. SWOT анализ:

3.1. Силни страни:

- квалифицирани учители;
- интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- извънкласни дейности;
- възможности за изява;
- създаване на приятелска среда;
- добра материална база;
- работа по проекти;
- безплатни закуски за учениците от началния етап;
- безплатни плодове и мляко по схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“;
- кандидатстване по програми и проекти, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности – „Подкрепа за успех“, „Образование за утрешния ден“ и др.;
- безплатни учебници за учениците от първи до седми клас, а за учениците от началния етап – и безплатни учебни тетрадки;
- извършване на ефективни дейности по превенция на отпадането;
- екологично възпитание;
- педагогически съветник;
- ефективно сътрудничество с други институции;
- проследяване на продължаване на образованието от всеки ученик в следващата образователна степен.

3.2. Слаби страни:

- недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- недостатъчна заинтересованост от страна на някои родители;
- липса на ефективни санкции за родителите;
- нисък жизнен стандарт на част от населението;
- миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето.

3.3. Възможности:

- ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване на потребностите и интересите им;
- нови форми за повишаване ангажираността на родителите;
- активно ученическо самоуправление;
- участие в спортни мероприятия от Националния спортен календар и извънкласни спортни дейности, според интересите на учениците;
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят учениците в риск да отпаднат от училище;

- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на учениците, консултиране, професионално ориентиране и активна работа със семейството;
- периодична оценка и актуализиране на мерките;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции.

3.4. Заплахи:

- увеличаване на отсъствията по неуважителни причини;
- негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“;
- липса на подкрепяща среда;
- отпадане от училище.

4. Целева група:

- Ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;
- в по-общ смисъл на превенция целевата група включва всички ученици от училището.

5. Цели на програмата:

Общи цели – създаване на подкрепяща среда за учениците в училище, получаване на пълноценни знания, умения и компетентности, изграждането на учениците като свободни морални личности, способни да работят в екип, да общуват пълноценно помежду си, да поемат отговорност; развиване на творческите заложби и способности; изграждане на умения и навици за здравословен начин на живот.

Подцели:

- повишаване мотивацията за посещение на училище и участие в живота на училищната общност; (индикатор за постигане – намаляване на отсъствията по неуважителни причини).
- създаване на положителни нагласи към образователния процес; (индикатор за постигане – успехът на застрашените ученици).

6. Задачи и дейности за изпълнението им:

- изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици по информация, подадена от класните ръководители, при идентифициране на ученици в риск;
- включване на дейности за превенция на отпадането и работа с ученици в риск в плана на педагогическия съветник;
- включване в плановете на класните ръководители на дейности за превенция на отпадането и работа с ученици в риск;
- проучване чрез анкети и други методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности;
- ежегодно сформирание на нови групи за занимания по интереси в зависимост от желанията;
- популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище;
- включване в спортни мероприятия от националния спортен календар и извънкласни спортни дейности, според интересите на учениците;
- формиране на социални умения у учениците от ученическият парламент и ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск;

- установяване на ефективен диалог училище – външни институции, имащи отношение по проблема;
- организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби ученици;
- мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си в училищни извънкласни дейности, състезания, изяви, чествания, празници и др.; мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането
- изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови категории за мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация.
- прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите – партньори на училището; работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане деца; създаване на „Училище за родители“.